

N:o 58.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående beredande af medel till fullbordande af de beslutade nya kasernetablisementen; gifven Stockholms slott den 4 februari 1898.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden för denna dag, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen

att medgifva, att till betäckande af brist å anslagen till de i sammanhang med den förbättrade härordningens antagande vid 1892 års urtima Riksdag beslutade nya kasernetablisementen må användas dels af befintlig behållning å försäljningsmedlen för fotgardesregementenas gamla kaserntomter ett belopp af 143,675 kronor, dels och uppkommen behållning å de beviljade anslagen till Första Göta artilleriregementes och Lifgardets till häst nya kasernetablisement.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Axel Rappe.

*Utdrag af protokollet öfver landtförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 4 februari 1898.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve DOUGLAS,
Statsråden: herr friherre ÅKERHIELM,
WIKBLAD,
GILLJAM,
friherre RAPPE,
CHRISTERSON,
ANNERSTEDT,
VON KRUSENSTJERNA,
greve WACHTMEISTER.

Departementschefen yttrade vidare:

»I underdänig skrifvelse den 29 nästlidne januari har chefen för fortifikationen gjort framställning om åtgärder för beredande af medel till fullbordande af de utaf 1892 års urtima Riksdag beslutade nya kasern-etablissemanten och har han härvid erinrat, att de anslag, som af Riksdagen beviljats, visat sig icke vara tillräckliga, så vidt anginge etablissemanten i Upsala för Andra Svea Artilleriregemente och i Umeå för Norrlands dragonregemente. Hvad det förstnämnda af dessa båda

etablissemment beträffade, hade en brist af 200,000 kronor uppstått derigenom, att Riksdagen, vid beviljande af anslag till etablissemmentet, såsom tillgång beräknat det högre bidrag, som Gefle stad erbjudit, en tillgång, hvaraf statsverket dock icke kommit i åtnjutande, emedan etablissemmentet blifvit förlagdt till Upsala; och hvad anginge etablissemmentet i Umeå, hade det knappt beräknade kostnadsbeloppet, 500,000 kronor, af Riksdagen blifvit nedsatt med ej mindre än 150,000 kronor till 350,000 kronor. Allenast till följd af dessa omständigheter skulle således bristen i anslagen till dessa båda etablissemment komma att uppgå till 350,000 kronor. Men härtill komme, dels att det af Eders Kongl. Maj:t till Andra Svea artilleriregementes etablissemment begärda anslaget af Riksdagen blifvit nedsatt med 8 procent, och dels att byggnadsprisen numera visat sig vara icke oväsentligt högre än vid tiden för uppgörandet af förslag till etablissemmenten, i hvilket afseende kunde anföras, att vid hållen entreprenad å grundläggningsarbete för etablissemmentet i Upsala priset å detta arbete stält sig omkring 14,500 kronor dyrare än beräknadt varit. Dessutom vore att märka, att till följd af den nedsättning med 8 procent uti de af Eders Kongl. Maj:t begärda byggnadsanslagen, som Riksdagen vidtagit beträffande icke allenast etablissemmentet i Upsala utan äfven de nya kaserneetablissemmenten i Skåne, Jönköping och Sollefteå, något öfverskott å dessa senare etablissemment icke komme att uppstå utan tvärtom, till följd af brist på medel, en mängd kompletteringsarbeten vid dessa etablissemment, såsom invändig oljemålning å väggar, anordnande af marketenterilokaler, kall- och varmbadhus m. m., måste uppskjutas, till dess tillgångar till deras utförande kunde på annat sätt beredas.

Emellertid gälde det nu i främsta rummet att få etablissemmentena i Upsala och Umeå i så pass fullbordadt skick, att regementena kunde i dessa etablissemment inflytta, och medel härtill syntes kunna åstadkommas på följande sätt. Dels finnes nämligen å försäljningsmedlen för fotgardesregementenas gamla kaserntomter ett ganska betydligt odisponeradt öfverskott, hvilket uppstått derigenom, att kostnaden för gatuordnandet, hvilken i sin helhet beräknats såsom utgift, delvis blifvit lagd på köparne, och dels hade besparingar uppstått å de till de nya etablissemmenten för Första Göta artilleriregemente och Lifgardet till häst beviljade anslagen.

Hvad anginge fotgardesregementenas gamla tomter, så hade vid försäljning af dessa tomter, enligt en bifogad uppgift af försäljningsmannen, efter afdrag af omkostnader och provisioner influtit 4,846,000 kronor. Häraf vore disponerade:

till uppförande af fotgardesregementenas nya kasernetablissem- ment	kronor	3,105,000;
» anskaffande af inventarier för dessa etablissement	»	60,000;
» Norrlandsartilleriregementes kasernbyggnadsarbeten	»	300,000;
» byggnadsarbeten vid Svea ingenjörbataljons kasern	»	70,000;
» uppförande af de på grund af 1892 års urtima Riksdags beslut tillkomna kasernetablissemmenten	»	<u>747,325;</u>
		eller således tillhopa kronor 4,282,325.

För gaturegleringskostnader komme, enligt en likaledes bifogad uppgift från Stockholms stads byggnadskontor, att åtgå 420,000 kronor. Lades detta belopp till nyssnämnda summa, 4,282,325 kronor, uppkomme ett belopp af 4,702,325 kronor; och om detta belopp droges från försäljningssumman, 4,846,000 kronor, utgjorde den odisponerade återstoden 143,675 kronor.

Å anslaget till Första Göta artilleriregementes nya etablissement vid Qviberg hade genom uteslutande af det i förslaget upptagna sjukhuset uppkommit en behållning, som uppginge till omkring 23,000 kronor; och å anslaget till Lifgardets till häst nya etablissement kunde beräknas uppkomma en besparing af omkring 187,400 kronor. Dessa tre belopp, 143,675 kronor, 23,000 kronor och 187,400 kronor, utgjorde tillsammans 354,075 kronor.

Att hela detta belopp, 354,075 kronor, skulle blifva mer än väl behöfligt för fullbordandet af etablissementen i Upsala och Umeå, ansåge chefen för fortifikationen uppenbart framgå af hvad han ofvan anfört i fråga om de beviljade anslagen till dessa etablissement och särskildt rörande den ökade kostnaden för grundläggningsarbetena vid etablissementet i Upsala; och som han ansåge det vara nödvändigt, att ytterligare tillgångar till nämnda båda etablissements uppförande *nu* bereddes, emedan genom ett uppskjutande af denna angelägenhet planen för arbetenas ändamålsenliga bedrivande skulle förryckas samt ökade kostnader och tidsutdrägt uppstå, har han i underdånighet hemställt, att Eders Kongl. Maj:t täcktes till Riksdagen aflåta nådig proposition derom, att den ännu odisponerade behållningen på försäljningen af fotgardesregementenas gamla tomter måtte intill ett belopp af 143,675 kronor få användas till täckande af brister å anslagen till de i sammanhang med den förbättrade härordningens antagande vid 1892 års urtima Riksdag beslutade nya kasernetablissemmenten, och att det medgifvande, Riksdagen gjort beträffande anslagen till dessa etablissement, nämligen att, derest brist skulle uppstå å det belopp, som för ett eller

annat af dem anslagits, till täckande deraf finge användas möjligen uppkommande öfverskott å de för öfriga dylika etablissement anslagna belopp, måtte utsträckas att omfatta jemväl anslagen till Första Göta artilleriregementes och Lifgardets till häst nya kasernetablissement, så att behållningarna å anslagen till dessa båda etablissement blefve tillgängliga för täckande af brister å anslagen till de vid 1892 års urtima Riksdag beslutade nya kasernetablisementen.

Beträffande de i chefens för fortifikationen ofvan anförda skrifvelse omförmälda nya kasernetablisementen för Andra Svea artilleriregemente och Norrlands dragonregemente vågar jag i underdånighet erinra om följande förhållanden. Eders Kongl. Maj:ts till 1894 års Riksdag af-låtna nådiga proposition angående anslag till dessa jemte åtskilliga andra nya kasernetablissement utgick derifrån, att etablissement för Andra Svea artilleriregemente skulle för en beräknad kostnad af 935,000 kronor uppföras i Upsala. Då nämnda stad såsom bidrag till etablissementets uppförande erbjudit 200,000 kronor, kunde enligt Eders Kongl. Maj:ts förslag det belopp, som statsverket för etablissementet skulle tillsläppa, begränsas till 735,000 kronor, hvilket belopp också beräknades vid bestämmandet af den totalsumma, som Eders Kongl. Maj:t af Riksdagen äskade för uppförande af samtliga de nya etablissementen. Riksdagen ansåg på anförda skäl kostnaden för ifrågavarande kasernetablissement kunna nedsättas till 859,000 kronor; och ehuru Riksdagen förklarade frågan om platsen för Andra Svea artilleriregementes förläggning böra öfverlemnas till Eders Kongl. Maj:ts pröfning, uttalade Riksdagen tillika, att vid beräkningen af hvad staten borde för ändamålet anslå, hänsyn borde tagas till det högre bidrag, 400,000 kronor, som Gefle stad erbjudit, samt att alltså statens bidrag för ankaffande af etablissement för Andra Svea artilleriregemente borde uppgå till allenast 459,000 kronor. Då emellertid Eders Kongl. Maj:t sedermera, vid slutlig pröfning af frågan om Andra Svea artilleriregementes förläggning till Upsala eller Gefle, af militära skäl fann nödigt, att regementet förlades till Upsala, har följden deraf blifvit, att för uppförande af kasernetablissement för regementet icke finnes disponibelt större belopp än dels det af Riksdagen anvisade beloppet 459,000 kronor och dels Upsala stads bidrag, 200,000 kronor, eller tillsammans 659,000 kronor i stället för den af Eders Kongl. Maj:t äskade summan 935,000 kronor. Redan den af Riksdagen i kostnadsberäkningarna vidtagna reduktionen från 935,000 till 859,000 kro-

nor gjorde det svårt att uppföra etablissementet enligt plan; men uppenbarligen är det fullkomligt omöjligt att uppföra ett till 935,000 kronor beräknadt etablissement för 659,000 kronor, och följden häraf är också den, att, om ytterligare medel icke beredas, etablissementet icke kan i fullständigt skick uppföras utan flera nödvändiga byggnader måste uteslutas och etablissementet således blifva otillfredsställande.

Hvad angår etablissementet i Umeå beräknade Eders Kongl. Maj:t kostnaden för detsamma till 500,000 kronor, medan åter Riksdagen för samma ändamål anslog allenast 350,000 kronor. Det har emellertid, oaktadt upprepade förnyade beräkningar egt rum, visat sig alldeles omöjligt att för sistnämnda belopp uppföra ett nöjaktigt etablissement i Umeå, utan erfordras härför åtminstone den af Eders Kongl. Maj:t ursprungligen äskade summan 500,000 kronor.

Såsom chefen för fortifikationen erinrat, erfordras alltså för fullbordande af de beslutade nya etablissementen i Upsala och Umeå, utöfver för ändamålet redan beviljade belopp, åtminstone 350,000 kronor, deraf 200,000 kronor för etablissementet i Upsala och 150,000 kronor för etablissementet i Umeå, och medel härtill torde böra så snart som möjligt beredas. För statsverket måste det nämligen äfven ur ekonomisk synpunkt vara förmånligast, om hvardera etablissementet *på en gång* i fullständigt skick uppfördes; ty påtagligen skall det blifva billigare att på en gång uppföra *alla* byggnader vid etablissementet, än att, såsom nu, derest icke ytterligare medel anvisas, måste blifva fallet, till en början uppföra allenast vissa byggnader och sedermera inom närmaste åren de öfriga, som ju i allt fall *icke kunna* undvaras utan förr eller senare ovilkorligen *måste* uppföras.

Beträffande det sätt, hvarpå medel skulle kunna beredas till fullbordande af ifrågavarande båda kasernetablissement, har jag ej något att erinra vid hvad chefen för fortifikationen i sådant hänseende föreslagit. Såväl de befintliga behållningarna å anlagen till Första Göta artilleriregementes och Lifgardets till häst nya etablissement, som den odisponerade behållningen å försäljningsmedlen för fotgardesregementenas gamla tomter synas kunna för nu ifrågavarande ändamål lämpligen användas. Enligt hvad jag under hand från statskontoret inhemtat, lärer det belopp, som af försäljningsmedlen för fotgardesregementenas gamla kaserntomter i statskontoret inestår odisponeradt, rätt ansenligt öfverstiga det af chefen för fortifikationen uppgifna beloppet 143,675 kronor, beroende detta derpå, att till statskontoret influtit jemväl räntor å ogulden köpeskilling för försålda tomter, en inkomstpost som icke ingått i chefens för fortifikationen beräkningar, i

hvilka endast upptagits sjelfva köpeskillingen för de försålda tomterna, men ej några räntemedel. Någon närmare utredning om storleken af det i statskontoret innestående beloppet synes emellertid icke vara erforderlig, då det ju icke ifrågasättes att af den odisponerade behållningen å ifrågavarande försäljningsmedel få använda mera än 143,675 kronor.

Beträffande chefens för fortifikationen förslag anser jag mig i öfrigt endast böra påpeka, att detsamma är grundadt derpå, att 1894 års Riksdag till uppförande af de af den förbättrade härordningen föranledda nya kasernetablissemanten beviljat så att säga en klumpsumma, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att använda uppkommande öfverskott å det för ett etablissement anslagna belopp till betäckande af möjligen blifvande brist å anslaget för ett annat, samt att chefen för fortifikationen förty ansett, att de medel, som nu skulle anvisas, borde på enahanda sätt beviljas.

På grund af hvad sålunda förekommit och då det är oafvisligen nödvändigt, att medel anvisas till fullbordande af de beslutade nya kasernetablissemanten i Upsala och Umeå, hemställer jag i underdånighet, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att medgifva, att till betäckande af brist å anslagen till de i sammanhang med den förbättrade härordningens antagande vid 1892 års urtima Riksdag beslutade nya kasernetablissemanten må användas *dels* af befintlig behållning å försäljningsmedlen för fotgardesregementenas gamla kasern-
tomter ett belopp af 143,675 kronor, *dels ock* uppkommen behållning å de beviljade anslagen till Första Göta artilleriregementes och Lifgardets till häst nya kasernetablissemant.

Till denna, af statsrådets öfriga ledamöter biträdade hemställen täcktes Hans Maj:t Konungen lemna nådigt bifall; och skulle nådig proposition i ämnet, sådan den finnes protokollet bilagd, till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo
Trygve Hermelin.